

prima instanță: E.Cobzac

instanța de apel: N.Cernat, L.Bulgac, A.Pahopol

DECIZIE

05 iulie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței,

judecător

judecători

Valentina Clevadi

Galina Stratulat, Dumitru Mardari

examinând recursul declarat de către Iațco Claudia,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Iațco
Claudia împotriva lui Hlopețchi Igor, privind încasarea datoriei,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 25 octombrie 2016, prin care
cererea de revizuire declarată de către Iațco Claudia a fost respinsă ca inadmisibilă,

c o n s t a t ă :

La 13 mai 2009, Iațco Claudia a depus cerere de chemare în judecată
împotriva lui Hlopețchi Igor cu privire la încasarea datoriei în mărime de 31 666
euro.

În motivarea acțiunii Iațco Claudia a invocat că, în luna octombrie 2005 i-a
acordat lui Hlopețchi Igor un împrumut în sumă de 16 800 euro, cu termenul de
restituire de până la 25 ianuarie 2006, iar în luna ianuarie 2006 i-a acordat un
împrumut în mărime de 12 000 euro, cu termenul de rambursare de până la
25 ianuarie 2006.

Susține reclamanta că, pârâtul a solicitat prelungirea termenului de restituire a
împrumutului până la 25 mai 2006, suplimentar acordându-i cu titlu de împrumut
în luna martie 2006, la cererea lui Hlopețchi Igor și suma de 5 000 euro, cu același
termen de rambursare, iar în total suma împrumutată, constituie 33 800 euro, dintre

care doar 2 134 euro au fost restituiți, în diferite perioade de timp, fără a fi întocmite careva recipise în acest sens.

Afirmă Iațco Claudia că, pârâțul nu și-a onorat obligațiile de restituire a împrumutului și solicită încasarea datoriei restante în mărime de 31 666 euro.

Prin hotărârea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 23 mai 2013, acțiunea Claudiei Iațco împotriva lui Hlopețchi Igor, privind încasarea datoriei, a fost respinsă. (f.d. 141, 144-147, vol.I)

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 26 noiembrie 2013 s-a respins cererea de apel declarată de către Iațco Claudia și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 23 mai 2013. (f.d. 311-314, vol.I)

La 06 iunie 2016, Iațco Claudia a declarat cerere de revizuire împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 26 noiembrie 2013, solicitând casarea acesteia, admiterea cererii de apel, casarea hotărârii primei instanțe și pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 25 octombrie 2016 s-a respins ca inadmisibilă cererea de revizuire declarată de către Iațco Claudia împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 26 noiembrie 2013. (f.d. 121-124, vol.II)

Invocând ilegalitatea acestei încheieri, la 27 decembrie 2016, Iațco Claudia a contestat-o cu recurs, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii recurate, admiterea cererii de revizuire, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 26 noiembrie 2013 și a hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi decizii, de admitere a acțiunii.

Pledând pentru admiterea recursului, recurenta a reiterat motivele de fapt și de drept invocate în cererea de revizuire.

Suplimentar recurenta a indicat că, instanța ierarhic inferioară nu a elucidat toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea corectă a litigiului.

Astfel, Iațco Claudia a evidențiat că, depunând cererea de revizuire s-a axat pe prevederile art.123 alin. (3) și 449 lit. b) CPC, invocând drept temei de revizuire faptul că, au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului în timpul judecării anterioare a pricinii, și anume, că prin decizia Curții Supreme de Justiție din 22 martie 2016 a devenit irevocabilă decizia Curții de Apel Chișinău din 09 iunie 2015 și sentința Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 21 februarie 2014, prin care Iațco Claudia, învinuită în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 190 alin. (5) Cod penal a fost achitată din motivul că, nu s-a constatat existența faptei infracțiunii, iar fapta nu a fost săvârșită de Iațco Claudia și a fost considerată reabilitată.

De asemenea, recurenta a menționat că, tentativa de omor a fost inițiată de Hlopețchi Igor, în vederea eschivării de la plata datoriei acumulate.

În acest sens, Iațco Claudia, a declarat că, din contextul examinării cauzei penale, instanța de judecată a constatat ca veridice declarațiile dânzei, și anume că, Hlopețchi Igor a împrumutat suma de peste 30 000 euro și că dosarul penal a fost fabricat de către intimat, având drept scop eschivarea de la plata datoriei de 31 666 euro.

Prin referința din 12 iunie 2017, Hlopețchi Igor a solicitat respingerea recursului și menținerea încheierii Curții de Apel Chișinău din 25 octombrie 2016.

Potrivit art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din actele pricinii rezultă că, încheierea recurată a fost pronunțată la 25 octombrie 2016 (vol.II, f.d.121-124) și transmisă pentru cunoștință părților la data de 07 noiembrie 2016 (vol.II, f.d.125), însă la materialele cauzei lipsesc probe în vederea recepționării acesteia. Astfel, prin prisma art. 425 CPC, instanța de recurs constată că, recursul depus de Iațco Claudia la 27 decembrie 2016, a fost declarat în termen.

Studiind materialele dosarului și temeiurile invocate în cererea de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea încheierii instanței de apel și restituirea cauzei în aceeași instanță pentru rejudecarea cererii de revizuire declarată de Iațco Claudia, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. b) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind pricina spre rejudecare.

După cum rezultă din materialul probator al cauzei, la 06 iunie 2016, Iațco Claudia a declarat cerere de revizuire în temeiul art. 449 lit. b) CPC împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 26 noiembrie 2013, invocând existența deciziei Curții Supreme de Justiție din 22 martie 2016, prin care s-au respins ca fiind inadmisibile recursurile ordinare, declarate de procurorul adjunct al Procuraturii de nivelul Curții de Apel Chișinău, Ciobanu Sergiu și de părțile vătămate, Hlopețchi Igor, Hlopețchi Elena și Caiudin Denis, cu menținerea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 iunie 2015, în cauza penală în privința Claudiei Iațco, prin care s-au respins apelurile procurorului Stăvilă Mihai și a părților vătămate Hlopețchi Igor, Hlopețchi Elena și Caiudin Denis, declarate împotriva sentinței Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 21 februarie 2014. (f.d. 12-34, vol.II)

Prin sentința Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 21 februarie 2014, Iațco Claudia, învinuită de săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 195 alin. (2) Cod penal, a fost achitată, din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii,

fapta nu a fost săvârșită de inculpată, Iațco Claudia beneficiind de dreptul la reabilitarea ei deplină (f.d.35-48, vol.II)

Iar, din conținutul recursului rezultă că, Iațco Claudia a invocat dezacordul cu încheierea Curții de Apel Chișinău din 25 octombrie 2016, prin care cererea de revizuire a fost respinsă ca inadmisibilă (f.d. 111-113, vol.II).

La fel, s-a constatat că, pentru a se pronunța astfel, instanța de apel a reținut că, cererea Claudiei Iațco privind revizuirea deciziei Curții de Apel Chișinău din 26 noiembrie 2013 nu se încadrează în prevederile legale și urmează a fi respinsă ca inadmisibilă, deoarece revizuenta s-a referit la circumstanțe care au apărut ulterior emiterii deciziei menționate, iar admiterea cererii de revizuire va constitui incontestabil o încălcare a principiului securității raporturilor juridice, ceea ce este inadmisibil (vol.II, f.d. 121-123).

Așadar, Colegiul menționează că, revizuirea este posibilă doar în cazurile în care sunt invocate și sunt probate circumstanțe, fapte ori evenimente prevăzute de lege ca temeiuri, care sunt esențiale pentru relațiile în litigiu și de natură să influențeze soluția adoptată. Temeiurile declarării revizuirii sunt expres prevăzute în art. 449 CPC, care poartă un caracter exhaustiv.

Pornind de la aceste cerințe, Colegiul relevă că revizuirea unei hotărâri date de către instanță este posibilă doar în cazul în care solicitantul, după devenirea irevocabilă a hotărârii, intră în posesia unui temei din cele prevăzute de art. 449 CPC și anexează probele ce le confirmă.

În același timp, acest temei trebuie să vizeze situația de fapt, care a fost obiectul examinării în instanța de fond, dat fiind că instanța de recurs verifică corectitudinea aplicării și interpretării de către instanța inferioară a normelor de drept material și procesual în limitele materialelor din dosar și în limitele recursului declarat, or, nu poate fi revizuită o hotărâre care elucidează o anumită situație de fapt, asupra căreia s-a pronunțat instanța de fond, prin prisma unui temei care caracterizează o altă situație.

Colegiul reține că, pentru a redeschide procesul trebuie să fie invocate temeiurile prevăzute de către art. 449 CPC și prezentate circumstanțele sau faptele existente obiectiv pentru declararea revizuirii confirmate în fața instanței prin prezentarea unor probe concludente.

În acest context, Colegiul reiterează prevederile art. 449 lit. b) CPC, care indică expres că, revizuirea se declară în cazul în care au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii, iar pentru a redeschide procesul în temeiul vizat trebuie prezentate probe pertinente și concludente, adică să aibă putere decisivă asupra concluziei (hotărârii) instanței de

judecată și să existe obiectiv până la pronunțarea hotărârii, condiție ce la caz se atestă.

În interpretarea corectă a dispoziției sus-enunțate, instanța de recurs relevă că, circumstanțele sau faptele menționate, trebuiau să existe obiectiv până la pronunțarea hotărârii, iar revizuentul nu putea ști despre aceste circumstanțe anterior pronunțării hotărârii, revizuirea căreia se atacă.

Astfel, Colegiul menționează că, instanța de apel prematur a respins ca inadmisibilă cererea de revizuire înaintată de Iațco Claudia privind revizuirea deciziei Curții de Apel Chișinău din 26 noiembrie 2013, or, cele invocate de către recurentă în susținerea cererii de revizuire se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 449 lit. b) CPC, și anume, că Hlopețchi Igor, a împrumutat de la Iațco Claudia suma de peste 30 000 euro.

Sub acest aspect, instanța de recurs consideră necesar de a învedera că, Curtea de Apel Chișinău la examinarea cererii de revizuire urma să rețină argumentele expuse în sentința Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 21 februarie 2014, menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 09 iunie 2015, devenită irevocabilă prin decizia Curții Supreme de Justiție din 22 martie 2016. (f.d. 16, 35-34, 48, vol.II)

Deci, circumstanțele enunțate constituie circumstanțe noi care nu au fost și nu au putut fi cunoscute recurentului.

Astfel, alegația Curții de Apel Chișinău precum că, revizuenta Iațco Claudia face referire la niște circumstanțe care au apărut ulterior emiterii deciziei din 26 noiembrie 2013, și anume, argumentele din cererea de revizuire au fost formulate și la etapa examinării cererii de apel, iar aceasta nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 449 lit. b) CPC, este una pripită. Or, hotărârea judecătorească nu poate fi bazată pe presupuneri despre circumstanțele cauzei.

În această ordine de idei, faptele relatate generează casarea încheierii recurate, or menținerea acesteia, în condițiile enunțate, ar constitui o încălcare a dreptului Claudiei Iațco de a dispune de drepturile sale în condițiile normelor în vigoare, care sunt garantate și de Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Din considerentele enunțate, Colegiul civil, comercial și contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, a casa integral încheierea instanței de apel din 25 octombrie 2016, cu remiterea cauzei în instanța de apel pentru rejudecarea cererii de revizuire declarată de Iațco Claudia.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. b), art. 428 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de către Iațco Claudia.

Se casează încheierea Curții de Apel Chișinău din 25 octombrie 2016, adoptată în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Iațco Claudia împotriva lui Hlopețchi Igor, privind încasarea datoriei, cu remiterea cauzei la Curtea de Apel Chișinău pentru rejudecarea cererii de revizuire.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecător

Valentina Clevadi

judecători

Galina Stratulat

Dumitru Mardari